

אותך אברקש

מסילות למבקשי השם בדרכי העבודה העולה בית קל
במשנתו של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

שמיני - תזריע | גליון 2

בס"ד

השמחה שאחרי פורים

הרה"ג ר' נועם ברנד שליט"א

חתן הגאון הגדול ר' צבי פרידמן שליט"א גאב"ד 'מסורת' ורב שכונת 'אור החיים' בני ברק

חסרונות ומקשרת אותו עם השלימות האמיתית, הבורא עולם. אלא עדיין קשה איך זוכים לזה? איך אזכה לשים את הקדב"ה במרכז השאיפות שלי ולא רק את

היום נהיה בשמחה אבל באמת אין כאן שום סתירה, ואדרבה דווקא על ידי שמפרש שיחתו וכיסופי זוכים לשמחה, ונבאר זאת, שאיפה היא תחושה של חיסרון, וכפי שהגדרנו, לכאורה תחושה הפוכה

כן, דווקא עכשיו אחרי ששכחו הדי המנגינות וחזרנו פחות או יותר למסלול, זה הזמן לשאול את עצמינו מה בעצם זה שמחה? ויותר מכך, איך משיגים אותה? כולנו יודעים ש'מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד' גם ברור לנו ששמחה היא משהו יותר פנימי ועמוק מאשר מנגינות, ריקודים או בדיחות, אם כן מהי כן ואיך זוכים לזה?

שמחה היא תחושה של סיפוק ושלמות. כמו שמפרש רש"י (כתובות ח) את הברכה 'שמח תשמח רעים האהובים' - משמח את שניהם בסיפוק מזונות וכול טוב' שמחה זו הרגשה שלא חסר לי מאומה ויש לי כל מה שאני צריך.

ולכן בפסוקים רבים שמוזכרת שמחה מוזכרת גם הלב בהקשר זה, כגון 'פקודי ה' משמחי לב, ישמח לבי גם אני, לב שמח יטיב פנים, וליישרי לב שמחה, נתת שמחה בליבי, ועוד רבים, כי הלב הוא מקום הרצונות והמשאלות, הוא זה שמרגיש את תחושת החיסרון וממילא שם מקום השמחה, כשהחסרונות מתמלאים.

לאור זה אנחנו מבינים כבר מדוע עבודת השמחה היא 'קשה וכבידה מכל העבודות' כלשון רבינו הק' מוהר"ן זי"ע כי כל העולם מלא חסרונות גם בגשמיות, ובעיקר אצל מי ששואף להתעלות-ברוחניות, תינוק קטן תמיד שמח כי הוא לא שואף לכלום וממילא לא חסר לו כלום, אבל אנחנו הרי כן חסר לנו, ואפילו אם נזכה להגיע לדרגה שהחסרונות הגשמיים לא יפריעו לנו, אבל ברוחניות אנחנו הרי אמורים בוודאי לשאוף ולכסוף, איך נוכל איפה להרגיש שמחה-שלא חסר לנו כלום?

ברם למרבה הפלא מלמד אותנו רבינו זי"ע שדווקא השאיפות להעלות ולצמוח הן הן המפתח לשמחה אמיתית אם הן רק מבטאות באופן הנכון, כך אנחנו לומדים בליקוטי מוהר"ן תורה כ"ב שדווקא מי שאינו מסתפק בדרגתו הרוחנית ושואף לעלות יותר ויותר הוא זה שזוכה לשמחה.

רבינו לימד אותנו שתי הנהגות שהן לכאורה סותרות זו את זו, האחד הוא 'להתבודד ולפרש שיחתו לפני השי"ת על כל מה שחסר לו בעבודת ה' שעה אחת ביום' ומאידך צווה עלינו ש'שאר כל

תינוק קטן תמיד שמח כי הוא לא שואף לכלום וממילא לא חסר לו כלום, אבל אנחנו הרי כן חסר לנו, ואפילו אם נזכה להגיע לדרגה שהחסרונות הגשמיים לא יפריעו לנו, אבל ברוחניות אנחנו הרי אמורים בוודאי לשאוף ולכסוף, איך נוכל איפה להרגיש שמחה-שלא חסר לנו כלום?

עצמי? הרי הנטייה הטבעית של האדם הוא לטפח את ה'אני' שלו, אפילו בשאיפות הרוחניות שלנו מעורבת נקודה של 'שלא לשמה', נכון שמתוך 'שלא לשמה בא לשמה' אבל כשמתעסקים רק עם עצמינו ולא בביטול לבורא עולם נמצאים כבר במצב של חיסרון והפך משלימות,

כאן בדיוק מגיעה העצה הנפלאה של התבודדות, אל תשמור את השאיפות שלך לעצמך, תספר אותם לבורא עולם, תשתף אותו בהן, כי הרי גם הוא כביכול וגם אני להבדיל רוצים אותו דבר, וככל שתעמיק בשיחה זו תפילה תזכה לראות יותר ויותר שהשאיפות הם בעצם הרצון שלו יתברך ולא שלי,

ואפילו הרצונות והצרכים הגשמיים שלי הם גם רצוני יתברך, אני צריך פרנסה, בריאות, וכדומה, למה אני צריך את זה? בשביל לעשות רצוני, אם אני אכניס גם אותם לתמונה הזאת של 'התבודדות' להתבטל לרצונות ה' יתברך גם הם לא יעיבו על השמחה.

כעת אנחנו מבינים גם את הסימן שנתן רבינו מוהר"ן זי"ע ש'סימן אם ההתבודדות הייתה כראוי אם הוא בא אח"כ לשמחה' כי אם זכינו שהלב נפתח והתחברנו על ידי החסרונות שלנו אליו יתברך מקור השלימות והשמחה בהכרח שנתמלא בשמחה ושלימות הנמשכת ממנו יתברך.

ויה"ר שנוזח לפרש את כל לבבנו וחסרוננו תמיד לפניו יתברך ועל ידי כך נזכה לשמחה כל השנה, וטוב לנו כל הימים אמן.

משמחה, אך כל זה רק כשאנחנו שמים את עצמנו במרכז, 'אני רוצה להיות' 'אני שואף' 'לי חסר' אבל כשאני שם את הבורא עולם במרכז וכל כולי שואף רק להתבטל אליו ולעשות רצונו, שאיפה כזו מביאה שמחה ותחושת שלימות כי היא מקשרת ומחברת אותי לבורא שהוא השלימות היחידה.

וכפי שדייקו בפסוק (תהלים קה) 'ישמח לב-מבקשי ה'; בדרך כלל מי שמבקש ומחפש עדיין אינו שמח עד שיימצא את מבוקשו, אבל מי שמבקש את ה' גם בזמן הבקשה הוא כבר שמח. כי הבקשה הזו מפרידה אותו מהרדיפה אחר הבלי העולם שכולם מלאים

שינת ושיחה

רוח ממללא

ליל שבת. פרשת שמיני.

השעון הראה על קרוב לחצות, כשבינות לסמטאותיה העתיקות של צפת, התהלכה לה קבוצת בחורים. לאחר זמן חורף ארוך בשנה מעוברת, כזה שהתחיל במעמקי סוגית 'בפני נכתב', וכלה במי 'שאחזו קורקידוס', הם בחרו

להיפוך, שמוציאין בהבל היוצא מהפה, דבורים של כיסופים רעים ח"ו, וע"י זה, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים (ההבל של דיבור רע), כי הדיבור שהוא הנפש, שהוא הרוח ממללא, מתגלגלת באנשים אחרים, וכפי ההבל, כמו כן נעשה על הארץ."

ועוד מביא שם בעל ה'השתפכות', קטע מליקוטי הלכות [אומנין ד'] שם מובא כך: "אשר על כן צריכין לשמור עצמו מאוד, מכיסופין רעים, ובפרט מלהוציאם בפה, כי הולכים ומעוררים את אנשי העולם לתאוות רעות, וזה שאמר דוד המלך ע"ה, "בחנת ליבי, פקדת לילה, צרפתיני בל תמצא," היינו, שאמר בשביל כלל ישראל, ידעתי שלא עמדתי בניסיון כראוי, כי לא זכיתי עדיין להנצל מכיסופין דהאי עלמא, אך 'זמותי', 'בל יעבור פי', כי על כל פנים, אני שומר את עצמי, שלא להוציא הכסופים אלו על הדבור פי, ח"ו, בכדי שלא יהיו נעשים ע"י זה, פעולות רעות בעולם ח"ו".

חיים עצר וסיכם את הדברים המאירים: אנחנו יכולים לומר ש'קשה לנו', 'אנחנו רוצים לנוח', וכדו' בבחינת 'קווי ה' יחליפו כח', אבל הלילה מלומר בפה מלא: אני רוצה להתנתק מהגמרא שהיא עיקר החיות של יהודי. הלילה מלהביע רצון כלשהוא להיות שקוע ודבוק בעוה"ז בתכלית, ואפילו לשנייה אחת! מלבד הנזק שאדם עושה לעצמו בזה, הוא עוד משפיע על אנשים אחרים להתרחק מהשי"ת. אדרבה, תאמר כמה אתה רוצה להיות מחובר, אפילו בזמן של מנוחה בקדושה, וכך תפעל לקרב הרבה נפשות להשי"ת.

החבורה הנהנה בהסכמה, וקירות הסמטה העתיקים, ספגו בדומיה, את השירה הנפלאה, "מים רבים... לא יוכלו לכבות את האהבה", שקלחה מפיהם, בדבוק חברים, ובכסופים עזים, לה' ולתורתו.

בין הזמנים הזה, כפי שאני כבר מכיר אותך היטב, אבל עדיין, סגנון הדיבור הזה לא מתאים כלל". חיים הטה את הקבוצה, לביהמ"ד 'קאסוב' הסמוך למקום עמדם, שם ניגש לארון הספרים העתיק, הוציא את הספר השתפכות הנפש, על דפיו המצהיבים מיושן,

אנחנו יכולים לומר ש'קשה לנו', 'אנחנו רוצים לנוח', וכדו' בבחינת 'קווי ה' יחליפו כח', אבל הלילה מלומר בפה מלא: אני רוצה להתנתק מהגמרא שהיא עיקר החיות של יהודי. הלילה מלהביע רצון כלשהוא להיות שקוע ודבוק בעוה"ז בתכלית, ואפילו לשנייה אחת!

וקרא:

"צריכין לשמור עצמו מאוד, מכיסופין רעים, ובפרט מלהוציאם בפה, כי הולכים ומעוררים את אנשי העולם לתאוות רעות, ולהיפך: ע"י השיחה שמישים ומדברים ומוציאים בפה, הכיסופים והרצונות טובים שלו, ע"י זה, הוא מוציא הנפשות טובות, מכוח אל הפועל, כי ע"י הכיסופין לבד, נעשין נפשות בכח".

ואף הרבה יותר מכך: "ע"י הדיבור, נגמרין הרצונות הטובים ויוציאין, מכח אל הפועל, בחינת, 'ויהי האדם לנפש חיה', ותרגמו, 'לרוח ממללא' וכמו שכתוב, 'נפשי יצאה בדברו', וע"י זה, זוכה לפעול בקשתו... ונעשים פעולות טובות בעולם, ומעורר לתשובה כמה נפשות ע"י הדיבור הזה." ורבי נתן מסיים שם: "כי ענין זה, של כיסופין ורצונות טובים, הוא יקר מאוד, וע"י זה, יכולים להחזיר כל העולם למוטב."

עכשיו תראו, כיצד מסביר רבי נתן על פי זה, את הפסוק בקהלת [ח' יד'] "יש הבל אשר נעשה על הארץ, אשר יש צדיקים, שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ויש רשעים, שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים": "וזה הבל אשר נעשה על הארץ, היינו, הבל היוצא מהפה, מהדיבורים הקדושים, שיש רשעים, שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים (ההבל של הרצונות הטובים), כי ע"י זה, מעורר כמה רשעים לתשובה, ויש

להצפין לשבת, להתרענן משהו. הסברא הייתה, שאויר פסגותיה של צפת יביא להתחדשות רצינית. מכיוון שבטובי הבחורים עסקינן, התארכה לה סעודת השבת המרוממת, ואך עתה יצאו יחד לסיור ברחובות העתיקים, והם היו גדושים ממילא בבחורי

ישיבה רבים, כמצוי בזמנים מעין אלו.

עם הפסיעות הראשונות שעשו, פתח ישראל, מדוברי החבורה הראשיים את פיו, ואחר שהמאמץ הגדול של החורף, העמל בסוגיות, וההספקים הרבים, העמיסו עליו, הוא פנה לחבריו בדבריו: אויש! זה היה זמן חורף קשה כל כך... אני לא רוצה לראות גמרא במשך כל החודש הקרוב, יש לפנינו בין הזמנים שלם. בתחילתו אפשר לעזור קצת בבית, ואחרי פסח שוב פעם להצפין. נהנה מאוכל טוב, חזה מוקפץ, פרגיות, ונשכח מעול הלימוד לכל החודש. אולי אחרי שחרית נלמד קצת משנ"ב... אבל תכלס', בין הזמנים הזה, אני מקווה שיהיה בין הזמנים של טיולים, השתבחות במאכלים... זה יהיה גישמאק גדול! הדברים יצאו מפיו של ישראל, ושאר החברים הקשיבו בדומיה, 'באמת הוא העמיס על עצמו', הם חשבו.

ואז לפתע נשמע קולו של חיים: "שמע שרוליק, אתה באמת, השקעת והתאמצת, ואתה בוודאי צריך להשתחרר, ולעשות דברים שישמחו אותך, אבל הדיבור בסגנון הזה, 'להתנתק חודש מהתורה' אינו ראוי. בכל אופן, אני בטוח, שאתה כן תשב ותלמד

כפי שנדמה לך? הרי בסך הכל למדת היטב, ואתה מתפלל בישיבה כמו שצריך, אתה בסדר גמור, וגם אם יש פה ושמ משהו שלא מושלם, אין ספק שאינך צריך להצטער ולדאוג כל כך. בקיצור, תרגיעו!"

וכך מגיע האדם לדרך של פשרה, אינו שמח על כל הטוב שזכה לו, אינו מצטער על כל חסרונותיו, בדיוק כמו שהיצר הרע ניסה והצליח לשכנע... אך האמת היא שיש ויש הרבה מה לשמוח, לשיר ולזמר ולהודות לה' על חלקו הטוב. ויש על מה להצטער ולתקן. וככל שמצליח האדם להפריד בין שני חלקים אלו, להקדיש מחשבה (ודיבור...) לשמוח על כל מה שזכה לעשות, ומאידיך להקדיש זמן לקונן ולהתוודות ולבקש לתקן את חסרונותיו, כך שני החלקים נשמרים באמיתתם, מתעצמים ומאירים, ובמקום לנטרל ולכבות זה את זה, הם משתתפים ומובילים להמשך בנייתו ועלייתו, בשמחה ובתקווה!

רבבות פרטים, ובעבור כל אחד מהם בפני עצמו היה ראוי לו לבוא לעולם, הוא מתמלא שמחה עצומה.

מיד נזעק היצר ומוחה: "רגע רגע, עצור!, וכי לא יכולת להספיק בזמן הזה הרבה יותר? ובכלל, חלק מהתוספותים לא ממש הבנת, והרבה נשכח. חשוב בהגיון, וכי ראוי לך לשמוח?! הרי בחור שכמותך היה צריך להתפלל במדרגה אחרת לגמרי, וגם כדאי שתזכר ביומיים האחרונים של חנוכה שלא מספיק למדת, ואת היום אחרי חתונת החבר שקמת מאוחר..."

ואז מתהפך הגלגל, מזדעזע הבחור ונהמה לו כלביא על קיצורו בעבודת השם. הצער הגדול מעורר אותו לחיזוק עצום, להתחרט על כל מה שלא היה כפי שצריך היה להיות, הוא עורך בליבו מחשבות איך יתחיל להתקדם בעבודת התפילה, לשים סייגים נצרכים ועוד ועוד.

ושוב נזעק היצר בקולו השני: "רגע רגע, עצור!! וכי המצב כל כך גרוע

שלום וברכה

רציתי לשאול וגם לשתף בהרגשה שאני חווה עכשיו בימים האחרונים של הזמן, היה חורף כל כך גדול, כשבו התעמקתי והשקעתי, את רוב המסכת סיימתי אבל משום מה אני לא כל כך מרגיש מרוצה ושמח, כי הרי אולי יכולתי להספיק עוד, ומי אמר שלא הפסדתי בזמן הזה הרבה ממה שיכלתי להרוויח?

על מנת להבין זאת, נחלק את החסרונות שלנו לשני סוגים: א. חסרונות שאינם בבחירתנו. ב. חסרונות שנובעים ממעשינו שאינם כראוי, בין בקום ועשה ובין בשב ואל תעשה.

החסרונות שאינם בבחירתנו מלווים אותנו ומעיקים עלינו, ומרפים את ידינו מלפעול ולהצליח גם במה שכן בשליטתנו. לפעמים הגאווה היא זו שגורמת לנו להתקומם ולכאוב על כך שלא הגענו למה שאחרים הגיעו, ובגללה איננו מוכנים להשקיע ולהתאמץ, כאשר צפויים לנו לכל היותר הישגים בינוניים ומטה.

אך לא רק גאווה גורמת לכך. גם אם איננו פועלים מתוך מחשבה פגומה של מה יאמרו וכיצד יעריכו, גם אז אנו נמנעים מלפעול בכל כוחנו בגלל חיסרון אמונה. איננו מאמינים שבאמת יש לקב"ה צורך במעשינו שאינם מרשימים ואינם מושלמים, ובהיותנו ממוקדים בעצמנו, איננו מסוגלים להאמין ולראות איך מעשינו הינם חלק מיריעה אין סופית של גילוי כבוד שמים, שמורכב מכל יחיד בעם ישראל שעושה את שלו. וכך כותב בליקוטי מוהר"ן סימן קנ"ה:

"אבל על ידי אמונה שהוא היפך עבודה זרה, נתבטל החרון אף, וזוכין לאריכות אפיים, שהוא היפך החרון אף, היינו שזוכה על ידי אמונה לאריכות אפיים, שיאריך אפו על כל דבר בלבול ומניעה שעובר עליו בתפילתו ועבודתו, שיסבול הכל, ולא יתעצב ולא יתעצל על ידי זה כלל, רק יעצור רוחו ולא יכפת ליה כלל, ויעשה את שלו בעבודתו, ויעבור על הכל, ולא יחוש על כל הבלבולים והמניעות כלל. שכל זה הוא בחינת ארך אפיים, שזוכין על ידי אמונה, שהוא בחינת כוח הגודל וכוח הצומח. כי על ידי זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו, כי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעצבות ועצלות חס ושלום, ולמנעו על ידי זה, חס ושלום, רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה, ולא יסתכל על כל הבלבולים כלל, שכל זה הוא בחינת ארך אפיים, בחינת אמונה, בחינת כוח הגודל וכוח הצומח כנ"ל, עיין שם.

החלק השני הוא חסרונות הנובעים ממעשינו שאינם כהוגן, שם בוודאי לא שייך לומר ש"לא איכפת ליה כלל". כמסופר ב"ימי התלאות", רבי נתן זצ"ל תלמיד רבינו עבר רדיפות קשות במשך כמה שנים, מסרוהו למלכות, בקשו להורגו ועוד ועוד. ובכל זאת, כשדברו עמו אודות המחלוקת הנוראה והעצומה שהתגברה עליו, נענה ואמר להם: "אם עובר לילה אחד, ולא נזהרתי אז לעסוק בעבודת השם כפי שהיה ראוי להיזהר - זה גרוע אצלי יותר מכל המחלוקת!"

צריך להיות מאוד איכפת לנו, אלא שהיצר הרע יושב בין שני מפתחי הלב, וכך הוא מרגיל כל אחד מאיתנו לחשוב:

כשבחור מתבונן ורואה איך זכה לפרוש מהבלי העולם, לדבוק בחברים יראי השם, לעסוק בתורה ובתפילה, ויודע ומבין שכל פרט מרשימה זו מכיל

ייסורים תמיד על חוסר הצלחתו ברמה המושלמת הראויה לו לפי דעתו. התם לעומתו היה בעל שכל פשוט, עני, עבד קשה כסנדלר ותוצרתו הייתה עקומה, ובכל זאת היה מלא שמחה וחדוה תמיד.

מי מהם צודק?

שם במעשה מבואר שהתם הוא זה שחי נכון, האמת אצלו, והיא שהביאה אותו לתכלית המעלות. ומצד שני רואים, שדרכו של החכם שגויה, נובעת מהשחתה, ולבסוף מורידה אותו לאבדון. אבל למה!?

הרי לכאורה צריך להיות איכפת לנו אם עשינו את הדברים בשלימות הראויה! ואמנם בסיפור נראה

תשובת אחד מחשובי התלמדי החכמים שליט"א

השאלה ששאלת צצה בלב כל בן עליה. סוף הזמן מעלה את התחושות הללו, ובכל פעם שאדם עוצר ומתבונן במה שעשה ובמה שיכול היה לעשות, הוא רואה איך מצד אחד אכן זכה לעשות דברים טובים, אך מצד שני בוודאי יכול היה לעשות טוב יותר...

למרות שכולנו חשים כך, אם נבחן את הדברים נגלה שהשאלה מבוססת על טעות, ונראה איך היצר בלהוטיו מקבץ את כל חלקי הטוב שבתוכנו, על מנת להשתמש בהם נגדנו, ולבסוף אף לכבות אותם, חלילה.

כי באמת על-פי רב העקר מה שאין האדם מתקרב לה' יתברך ואינו חוזר בתשובה לה' יתברך. אף-על-פי שהמניעה ממחמת התגברות תאוות הגוף, אבל גם זה הוא מניעה גדולה מלהתקרב לה' יתברך, הינו רבוי תבוערת הלב לה' יתברך שבוער חוץ מהמדה, כי בודאי אם נתפס איזה אדם שהוא בכלל ישראל שלא נזקק בו אפיקורסות וימיות אם נשאל אותו אם הוא חפץ בתשובה לחזור לה' יתברך בודאי הכל לשיבו פה אחד שרוצים מאד מאד לשוב לה' יתברך ומתגעגעים לזה מאד מאד ימים וישינים. וגם אם נשאל אותו אם רוצה לעשות איזה דבר בשביל ה' יתברך כדי לשוב אליו יתברך כגון ללמוד דף גמרא או לתן פרוטה לצדקה או לילף לטבל במקרה וכיוצא בזה מדברים המוקדשין את האדם בודאי ישיב בפה מלא הן, כי בודאי אני מרצה לעשות בכפלים מהנ"ל. ובלבד שיועיל לי פי אני יודע ששכל זה אינו מועיל לי לפי עצם רבוי הפגמים וההטאים שפגמתי נגדו יתברך ומחמת זה שנדקמה לו ששכל זה לא יועיל לו, על-כן אינו עושה כלל: נמצא שמחמת רבוי תבוערת לבבו מחמת שלפי מה שמשער בלבה גדלתו יתברך ואיך פגם נגדו יתברך אשר לפי זה הוא צריך להתקדש בקדושה יתרה מאד מאד. ולסלק עצמו לגמרי מהעולם הזה ולהשליך כל תאוות עולם הזה אחרי גוו ולהתקדש בכל הקדושות ולהתענות הרבה ולסגף עצמו בכל הסגופים שבעולם וגם כל זה אינו מספיק לו לפי עצם הטאיו. ומחמת שאינו יכול להתגבר על גופו לעשות כל אלה. מחמת זה אינו עושה כלל אפלו מה שיכול ויש ששכלו כל כך גדעתם עד שאינם יכולים אפלו ללמוד דף גמרא או פרק משניות, מחמת שיודעים שצריכים לעשות הרבה מאד. ומחמת זה אינם עושים כלל. ועל זה פבר הזהיר אותנו מאד שלמה המלך עליו השלום, אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה. כי מחמת שרוצה להיות צדיק הרבה פנ"ל. על-כן הוא רשע הרבה חס ושלום פנ"ל, כי באמת בודאי היה ראוי שיהיה כך כמו שבוער בלבבו פנ"ל. ולקדש עצמו בכל הקדושות ולהפך פניו מהעולם הזה לגמרי וכו' וכו' יותר ויותר, אבל אף-על-פי-כן וכי מאן דלא יכול למעבד כלא מצוה פלגא מצוה נמי לא לעבד. וכי מפני שאינו יכול להרויח כל מה שיכולין להרויח בזה העולם אם פן לא ירויח כלל וגם יפסיד חס ושלום מה שיפסיד רחמנא לצלן רחמנא לצלן, כי בודאי כל מה שיעשה איזה דבר שבקדושה בשביל ה' יתברך אפלו נקדה קטנה בעלמא בודאי לא יאבד לעתיד שום דבר אפלו דבור אחד בתורה או תפלה או פרוטה אחת לצדקה וכיוצא בזה ולא די שזה לא יאבד בודאי בשום אופן אפלו יהיה מי שיהיה אפלו אם חס ושלום עבר על כל התורה כלה כמה פעמים אף-על-פי-כן אין הקדוש-ברוך הוא מקפח שוכר כל בריה. וכל מה ששפעל ועשה בשביל ה' יתברך דבר גדול ודבר קטן לא יאבד דבר לעתיד

(ליקוטי הלכות ה' תרומות ומעשרות ה' ג')

שמדבר על גשמיות, ובה אפשר להסתפק במועט, אך באמת התם היה שמח בחלקו גם ברוחניות, כפי שמבואר שם שהמנעל העקום מרמז לתפילה, שלא יצאה כמו שצריך ובכל זאת שיבח אותה ושמח בה: "כשהיה גומר המנעל - ומן הסתם היה לו שלוש קצוות, כי לא היה יכול האומנות בשלימות כנ"ל - היה לוקח המנעל בידו, והיה משבח אותו מאוד, והיה מתענג מאוד ממנו, והיה אומר: אשתי, כמה יפה ונפלא המנעל הזה, כמה מתוק המנעל הזה, כמה מנעל של דבש וצוקיר המנעל הזה."

התרגלנו להעמיד משוואה: "אני לא כל כך מרוצה ושמח - כי אולי יכולתי להספיק עוד". ועלינו להבין מהיכן מגיעה ההנחה הזו, שאם יכולתי לעשות ולהרוויח יותר איני אמור להיות שמח בכל הטוב שכן עשיתי?

בספר 'סיפורי מעשיות' במעשה מחכם ותם (מעשה ט') מעמיד רבינו שתי דמויות קיצוניות, 'ה'חכם' והתם. 'ה'חכם' היה מוצלח עשיר וחכם, אך היה מלא

המחדש בטובו

חדשות ועידכונים מהנעשה והנשמע

לנה דודי נצא השדה

אלו שכבר טעמו את חיבורם מחדש עם הקדב"ה, מאז שהתחלתי להתבודד קיבלתי כביכול מחדש את הקדב"ה מעידים פה אחד.

כמה טובלים היום כל אחד ואחד צרות מצרות שונות, מהתמודדות גדולות ביותר עד דברים וקשיים קטנים וזעירים, טרדות שמעיקות כל נפש ונפש, ידי המתיימרים לדעת בנבכי הנפש מלאות עבודה עד למעלה מראש ובעיקר מה שכל אחד מתמודד הוא בחלק הרוחניות, כמה רוצה כל אחד להתגבר להתקדם להתעלות, ומצד שני כמה קשיים עוברים בדרכי עבודת ה' כמו שכל אחד יודע בעצמו, אך למול כל זה אין תענוג ותרופה ותועלת גדולה יותר כשחוזרים ושבים מחדש להקדב"ה בהתבודדות, מגיעים אליו ומדברים אתו על הכול, מספרים לו על כל הרצונות הטובים שלנו, התשוקות הבווערות בקרבנו, לא מדלגים גם על כל הקשיים והחלישות הדעת, ובכלל מספרים לו על כל מה שעובר במשך היום, לקחת את הכול ולהביאו לפני יוצר הכול הקב"ה בכבודו ובעצמו.

הנפש מתחילה להאיר ולהזריח מחדש, כל התורה מקבלת גוון וחיות חדש, מי מדבר כבר על התפילות הקבועות המתחדשים לטובה ולברכה עם חיבור וקשר של אמונה ברורה ומוצקה, עם הרגשה של לפני מי את עומד.

אין מתאים ביותר בזמן אלו לצאת לשדות, בחיק הבריאה המופלאה של הקדב"ה רחוק משאון העיר המבלבל כל כך, כהכנה דרבה לקראת בואו של חג החירות חג הפסח שכידוע אותיות פה-סח בו יוצא הדיבור מהגלות ואפשר לחזור להשתמש עם הפה והדיבור למטרתו אליו נועד, כשהמרכזי ביותר שבהם הוא השיחה והדיבור אליו יתברך בשפה האישית-ההתבודדות, לחזור את התקשרותנו עם אבינו אב הרחמן שכל כך מצפה לנו שנשוב ונכיר אותו וספר לפניו את כל מה שמונח לנו על הלב.

הסעות רבות מתארגנות בימי בין הזמנים ליציאה לשדות להתבודדות ושפיכת הלב לפני השי"ת מכל ריכוזי הערים החרדים עקבו אחר הפרסומים.

ודבר אַז, שְׂבַחְרָף כָּל עֲשָׂבִים וְכָל הַצְּמַחִים כָּלָם מֵתִים, כִּי בָּטַל כְּחֵם בַּחֲרָף וְהֵם אֶז בְּכַחֲנֵת מֵיִתָּהּ, וְכִשְׂבָּא הַקָּיִץ כָּלָם נִתְעוֹרְרִים וְנִחְיִים. וְאֵז טוֹב וְיִפָּה כְּשִׁיּוֹצְאִים לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה, שִׁיחָה זֹאת תְּפֹלָה, וְתַחֲנֶנֶה וְכִסּוּפִין לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ. וְאֵז, כָּל שִׁיחַ הַשָּׂדֵה הַמִּתְחַלְלִים לְחַיּוֹת אֶז וְלְצִמָּח, כָּלָם נִכְסָפִים וְנִכְלָלִים בְּתוֹךְ תְּפֹלְתוֹ וְשִׁיחָתוֹ. וְהָאֲרִיף אֶז בְּשִׁיחָה נִפְלְאָה בְּעֵינַי אֶז וְעוֹד בְּשָׂר עֲנִיָּים:

(חיי מוהר"ן אות עב)

דברים הרבה המשיבים את הנפש אחר כך תפסו על כתפיו ואמר לו 'והלאה, זה טוב מאוד כשמשוחחים את הלב לפני ה' יתברך כמו שמשוחחים לפני חבר טוב ואמיתי' כמובן לבד שאין הכוונה כמו שמדברים עם חבר עם זלזול וחוסר היראה והכבוד הראוי, אך הצורה הטבעית בה פונים להקדב"ה כמו חבר טוב שאמיתיים אתו, לא צריכים לשחק משחקים כשמדברים אתו, חבר שפתוחים אליו לגמרי עד הסוף, ומיד נכנסו אלו הדיבורים בלבבו כאש בווערת ממש והבין תכף שעל ידי עצה זאת בודאי יהי נעשה איש כשר כראוי, כי כל מיני מניעות שימנעוהו כלם יספר לפני דבר בדעתו וכל מיני מניעות שימנעוהו כלם יספר לפני ה' יתברך ויבקש מאתו רחמים ותחנונים על כל דבר שיעזרו להיות כראוי לאיש הישראלי' (כוכבי אור)

לתאר למי שעוד לא זכה לקיים את עצת העצות זו מה ההרגשה והתענוג הרוחני שכנפגשים עם אבא שבשמים בכך מסוים כמו בפעם הראשונה, עם מבט ישיר וממוקד, חסרת כל סיכוי.... אם נכתוב שזה טעם של גן עדן רק נפחית מעוצמת הדבר, יעידו כל

מה נעים ונחמד בימים אלו-ימי ניסן כשכל הבריאה מחדשת את כוחה אחר תרדמת החורף העמוקה, כל הצמחים ויבולי השדה מתחילים לצמוח ולהפריח מחדש מרננים ומזמרים יחדיו את שירת הבריאה, להתחדש גם כן בעבודה הגדולה, היקרה והנחמדה של 'ההתבודדות'.

'ההתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכול' במילים: כתבטא הרה"ק מוהר"ן מברסלב ז"ע כשהוא כותב על העצה והדרך הגדולה והנעימה של ההתבודדות. ו'התבודדות הוא לפרש את שיחתו לפני השי"ת כבן לפני אביו ואת כל אשר על לבבו ישיח ויספר לפניו העצה הנוראה של התבודדות אין כמוה כשהאדם מגיע לפני השי"ת ומספר לפניו את כ-ל מה שיש לו על הלב ומתפלל לפניו שיזכה לעבדו באמת ובלבב שלם.

היה זה בשנתו הראשונה להרה"ק ר' נתן מברסלב ז"ע תלמידו המובהק של הרה"ק מוהר"ן ז"ע להתקרבותו באחד מימי הסליחות אחר שכל הציבור עזבו את בית המדרש תפסו רבו ושוחח עמו

המה מעידים

מפיהם ומפי כתבם של רבותינו זצוקללה"ו ויבדלחט"א

הגאון הגדול ר' יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל נאב"ד פונוביז'

והוא אף המשיך לעודד ולחזק ודרבן את ר' שמעון זצ"ל בכל עת מצוא מידי פעם היה הגרי"ש זצוק"ל פוגשו ושואלו 'נו? וואס וועט זיין מיט א ישיבה אויף דעם נאמען פון דער אלייגער ר' נחמן מברסלב?!' (נו? מה יהיה עם ישיבה על שמו של הרבי הקדוש ר' נחמן מברסלב?)

מרון הגאב"ד זצוק"ל השתדל גם להיות לאחיעזר ולאחיסמך בצעדיה הראשונים של הישיבה אחר שהוקמה בהשראתו ובעידודו, ועזר ותמך בכל המצטרף.

באוצר הספרים העצום של הגאב"ד פונוביז' זצוקל"ה נמצאים עד היום כמה וכמה ספרים מספרי הרה"ק מוהר"ן מברסלב ז"ע שמרון הגאב"ד פונוביז' היה הוגה בהם, ובליקוטי מוהר"ן האישי שלו אף מצוינים על הדף כמה הערות שמרון הגאב"ד רשם בכתב ידו.

הגאון ר' יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל חיבב מאוד את חסידי ברסלב ובעת שחינכו את ביהמ"ד דחסידי ברסלב ברחוב מימון בבני ברק כיבד הגאב"ד זצוקל"ה את המעמד בנוכחותו.

משוהכנס ספר תורה לבית כנסת השתתף שוב מרון גאב"ד פונוביז' זצוקל"ה בשמחתם של חסידי ברסלב ומשהתכבד לשאת דברים לכבוד המעמד ביקש שיגישו אליו את הספר 'ליקוטי הלכות' והוא דרש מתוכו וביאר את הדברים כדרכו בטוב טעם ודעת.

ספר הגה"ח ר' שמעון ברגשטיין זצוק"ל ממסדי וראש ישיבת ברסלב בבני ברק כי לפני הקמת הישיבה ניגש הוא לשאול בעצתו של הגרי"ש כהנמן זצוק"ל אם להקים את הישיבה נענה לו הגרי"ש זצוקל"ה 'אם חפצים אתם שיתרומם שם רבכם הקדוש מברסלב ויקום דור חדש של חסידי ברסלב תקימו ישיבה לבחורים'.

